

Sayın Meclis Başkanımız Cemil Çiçek,

Biz 81 ilden İl Çocuk Hakları Komitelerini temsilen 162 çocuk yeni anayasa ile ilgili görüşlerimizi 01-02 Şubat 2012 tarihlerinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve UNICEF'in işbirliğinde hazırlanan çalıştayda paylaştık. Aşağıda yeni anayasada yer almasını istediğimiz ve 8 grupta tartıştığımız görüşlerimiz bulunmaktadır. Biz çocukları da bu sürece dâhil ettiğiniz için teşekkür ederiz. Görüşlerimizin yeni anayasada yer alacağı umuduyla saygılarımızı sunarız.

1.Katılım

- Kurum ve kuruluşlarda çocuklarla ilgili konularda çocuk temsilcilerinin fikirlerine başvurulması gerekmektedir.
- Ebeveyn baskısını ortadan kaldıracak somut maddeler olmalıdır.
- Çocuk kendisini ilgilendiren konularda fikirlerini söyleme hakkına sahip olmalıdır.
- Okullarda bulunan temsilcilerin bir araya gelerek çocuk temsilcileriyle fikir alışverişinde bulunması her ilde olmalıdır.
- Çocuklara yönelik çalışmalarda çalışan, engelli vb. çocukların görüşlerinin de alınması gerekir.
- Halkın bilinçlendirilmesi için reklam panosu ve afiş hazırlanmalıdır. Ayrıca sosyal sorumluluk kampanyaları yapılmalıdır.
- TBMM Çocuk Hakları İzleme Komitesinde çocuklara da yer verilmelidir.

2.Eğitim

- Müfredata dayalı iyileştirmeler ve güncelleştirilmeler yapılmalıdır: Derslerin sınava göre, hatta sınavın öğrencilere göre sadeleştirilmesi gerekmektedir. Uygun, ideal müfredatın belirlenmesi gerekmektedir, dolayısıyla konuların sık sık değiştirilmesi engellenmelidir.
- Hizmet içi eğitimler artırılmalıdır: Öğretmenlere verilen eğitimler; yaşam becerileri konusunu da içermelidir. Daha genç, bilinçli ve aktif bir öğretmen kadrosu oluşturulmalıdır.
- Çocuğun eğitim hakkını engelleyen kişilere, ailesi başta olmak üzere daha caydırıcı cezalar verilmelidir.
- Her nevi sözel derslerin daha etkin, gezilerle ve faaliyetlerle işlenebilir hale, getirilmesi gerekmektedir. Aynı şey sayısal dersler için de etkin deney faaliyetleri kullanma noktasında geçerlidir.
- Laboratuvarlar, deney salonları, sosyal faaliyet alanları ve spor salonlarının yaygınlaşması gerekmektedir.
- Okul içerisinde şiddete dayalı olayların engellenmesine yönelik yaptırımlarının artırılması gerekmektedir. Hatta bu konuda öğretmenlerin bilgilendirilmesi yararlı olacaktır.

3.Korunma

- Sokakta çalışan çocukları şikâyet için yeni bir hat oluşturulmalıdır ve çocuklar görüldüğü zaman bu hattan ihbar edilmelidir.
- Sokakta çalışan çocuklar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından sürekli olarak koruma altına alınmalıdır.
- Çocuklara sigara ve alkol satımlarına karşın denetimler arttırılmalı.
- Çocuk istismarcılarına ve tacizcilere ağır cezalar verilmelidir.
- Çocuğun sorgusu psikologlar eşliğinde psikolojisine zarar vermeden devam etmelidir.
- Çocuklar istismar konusunda bilgilendirilmeli ve böyle bir durum karşısında ne yapmaları gerektiği hakkında bilinçlendirilmelidir.
- Tecavüz ve taciz olaylarında çocuklarla ilgili haberler yapılırken onların psikolojik olarak zarar görmemelerine dikkat edilmelidir.

4.Sağlık

- Devlet okullarında ve revir olmayan bazı özel okullarda revir olması zorunlu kılınmalıdır.
- Her özel hastane aylık belirlediği bir sayıda çocuğa ücretsiz hizmet vermelidir.
- Hastanelere ulaşım kolaylaştırılmalı, maddi olanakları iyi olmayanlara ücretsiz servis uygulanmalıdır.
- Metrobüs yolu gibi sadece ambulansların kullanabileceği bir ambulans yolu yapılmalıdır.
- Engellilerin sıra alabilecekleri, onlara öncelik sağlama konusunda yardımcı olabilecek ve hastane içinde onlarla ilgilenebilecek ayrı bir personel olmalıdır.
- İlaç alma imkanı olmayan çocuklar için ilaçları ücretsiz temin edebilecekleri bir kurum olmalı ve insanlar bu kurumun varlığından haberdar edilmelidir.

5.Adalet

- Çocuk mahkemesinin çocuklara uygun şekilde özel tasarlanması gerekmektedir.
- Yeni anayasanın çocuklara çocuk diliyle tanıtılması gerekmektedir.
- Çocuklar yargılanırken sevecen ve hoşgörülü olunmalıdır.
- Adalet sistemi içerisinde her çocuğa eşit ilgi gösterilmesi gerekmektedir.
- Çocuğun psikolojisinin bozulabileceği muhtemel olaylardan uzak tutulması gerekmektedir.
- Çocukların ifade verebileceği uygun ortamların oluşturulması gerekmektedir.
- Çocukların karıştığı olaylar sırasında çocuklara şiddet uygulanmaması gereklidir.
- Adalet sisteminde ayrıcalık gösterilen insanların tespit edilmesi ve yargılanması gereklidir.

- Yetişkinlere uygulanan gözaltı, sorgu ve olay yerinde olayı tatbikatı gibi durumlar çocuklar için uygulanmamalıdır.

6.Barınma ve Kent Olanakları

- Depreme dayanıklı konutlar yapılmalı, uygun yapılmadığı zaman caydırıcı ceza verilmeli; uygun olmayan yapılar depreme dayanıklı hale getirilmelidir.
- Eşitliği sağlamak amacıyla okulların hepsine aynı spor olanakları sağlanmalıdır.
- Kimsesizlere ve evsizlere yönelik yardım kuruluşları yaygınlaştırılmalıdır (çağrı merkezleri kurulmalı).
- Ayrımcılığa karşı bilinçlendirme amacıyla rehberlik sistemlerinin yaygınlaştırılması ve medya yoluyla aktarılması gereklidir.
- Her çocuğun kendi dini inancına yönelik bilgi almasını sağlayacak merkezler açılmalıdır.

7.Engellilik

- Mekânların, farklı gelişen (engelli) arkadaşlarımıza uyumu sağlanmalıdır.
- Engelli bireylere yönelik yargı sistemine önem verilmeli ve geliştirilmelidir.
- Engelli çocuklar için yapılan projelerin devamı ve paylaşılması için şehirlerarası iletişim güçlü olmalıdır.
- Şehir içi ulaşımın kolaylaştırılması gereklidir:
 - a) Mevcut sistemden alınan verimin artırımına yönelik gerekli kişiler eğitilmelidir.
 - b)Şehir içi ticari taksiler, engellilerin kullanımına uygun hale getirilmelidir.
 - c)Engellilere şu anda sahip oldukları toplu ulaşım olanakları tüm ulaşım araçlarına uygulanmalıdır.
- Kırıcı kullanım (özürlü, sakat vb.) yerine 'FARKLI GELİŞEN ÇOCUK' kelimesinin kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.

8.Ailede Çocuk

- Ailelerin çocuklarını eğitim hakkından mahrum bırakmamalarını sağlamak için denetiminin yapılması gereklidir.
- Kanunlarda çocukların doğumdan sonra ailelerinin maddi yoksunluğu sebebiyle ailelerinden alınmasının engellenmesiyle ilgili bir maddeye yer verilmesi gerekmektedir.
- Çocukların eğitilmesi ve fiziksel açıdan bakılması için ailelere bilgilendirme yapılmalıdır.
- Toplumda ve özellikle ailede çocuklar cinsiyetlerine göre değil ihtiyaçlarına göre ilgi görmeli ve ona göre davranılmalıdır.
- Ailesi olmayan veya ailesinden uzakta olan çocuklar için Çocuk Esirgeme Kurum'larının geliştirilmesi gerekmektedir.

- 18 yaşından küçük çocukların evlendirilmemesi bu konuda aile onayının dahi kaldırılması gereklidir.
- Aile kapsamına giren kişilerin çocuğa örnek olacak şekilde davranması (çocuğu kötü yönde etkilemeyecek şekilde) ve yeterli ilgi göstermesi gerekmektedir. Bu konuda çocuk hakları eğitimi almaları zorunlu kılınmalıdır.

Yeni Anayasanın Adıyla İlgili Çocuk Önerileri

- İleri Adımlar Anayasası	- Çözümler Anayasası	- Cumhuriyet Anayasası
- Yeni Adımlar	- İnsan Ve Çocuk	- Milli Anayasa
- Kalp Yasası	- Demokratik Halk	- 2012 Radikal Anayasa
- Son Adım	- Uzlaşma	- Görüş Anayasası
- Biz Bize Yasası	- Dayanışma	- Aile Anayasası
- İlk Adım	- Toplum	- Küçük Şeyler Anayasası
- İnsan Yasası	- Korunma	
- Devrim	- Katılımcı	
- Biçimlendirme Yasası	- Gelişme	
- Önemli Adım	- Halk Anayasası	
- Türkiye'nin Nabızı	- Türkiye Yeni Anayasası	
- Bayrağın Sesi	- Gayret Anayasası	
- Adalet	- Baba Yasası	
- Sivil Anayasası	- Kırmızı-Beyaz Anayasası	
- Nesnel Yasası	- Dayanışma Anayasası	
- Geleceğe Yönelik	- Geleceğin Anayasası	
- Yeni Nesil	- Umut Anayasası	
- Geleceğin Sesi	- Terazî Anayasası	
- Çağdaş	- Halkın Sesi Anayasası	
- Hak	- Mutlu Anayasası	
- Modern	- Cesur Anayasa	
- Özgürlük	- Çocuk Anayasası	
- 2012 Modern Halk Anayasası	- Bağımsız Anayasa	
- Özgür Yaşam Anayasası		

Katılımcılar Adına Grup Sözcüleri

Şevval İrem LAFÇI (Afyonkarahisar)

Zeki Berkay SAYGIN (Bursa)

Ayşe Gizem BİRKAN (Trabzon)

Mert RENÇBER (Burdur)

Ayşe ENGİN (Diyarbakır)

Mustafa ŞENSOY (Konya)

Yağmur TÜRKTAŞAR (İzmir)

Mirkan ÖZDEMİR (Amasya)

Büşra UZMALIOĞLU (Giresun)

Ağit SADEBAL (Diyarbakır)

Şeydanur KABASAKAL (Ankara)

Çektar ARAT (İzmir)

İrem Gaye KARS (Erzurum)

Atakan GAYRET (Bartın)

Beyza Nur UĞUR (Amasya)

Uğur TÜTÜNCÜ (Samsun)

Gamze EKEN (Manisa)